

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk

BM-II.059.1.140.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 15491 Pani Posłanki Teresy Wilk, w sprawie wzrostu stopy bezrobocia, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Według szacunków resortowych w końcu maja 2026 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 917,2 tys. bezrobotnych, czyli o 17,1 tys. osób mniej niż w końcu poprzedniego miesiąca i 134,3 tys. osób więcej niż w końcu maja 2025 r. Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 5,9%, była więc o 0,9 pkt. proc. wyższa niż w końcu maja roku poprzedniego, ale o 0,1 pkt. proc. niższa niż w końcu kwietnia 2026 r. i o 0,2 pkt. proc. niższa niż w marcu bieżącego roku. Spadek tego wskaźnika drugi miesiąc z rzędu pokazuje utrwalenie pozytywnego trendu na rynku pracy i potwierdza wcześniejsze prognozy, zgodnie z którymi obserwowany w miesiącach zimowych wzrost bezrobocia rejestrowanego miał charakter sezonowy. Warto podkreślić, że choć wskaźnik bezrobocia rejestrowanego był podwyższony na przestrzeni ostatnich miesięcy, to pozostawał wyraźnie niższy niż w kwietniu 2021 r., kiedy stopa bezrobocia osiągnęła 6,8%.

W bieżącym roku, z uwagi na ograniczenie środków z Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych, mniej bezrobotnych rozpoczyna udział w aktywnych programach rynku pracy. W I kw. 2026 r. 22,3 tys. bezrobotnych rozpoczęło programy aktywizacyjne (ponad 61% mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego).

Trzeba wziąć przy tym pod uwagę, że 1 czerwca 2025 r. weszła w życie nowa ustawa o rynku pracy i służbach zatrudnienia (Dz. U. z 2025 poz. 620 z późn. zm.), która wprowadziła zmiany w zasadach rejestracji i wyrejestrowania osób bezrobotnych, ułatwiając osobom bez pracy nabycie i utrzymanie statusu bezrobotnego (osoba bezrobotna rejestruje się w miejscu zamieszkania, a nie zameldowania, jak do tej pory. Ponadto rejestrować mogą się rolnicy bez względu na posiadany areal, bezrobotny nie traci statusu w przypadku odmowy przyjęcia oferty pracy przedstawionej przez urząd lub innej formy pomocy określonej w ww. ustawie i musi utrzymywać kontakt z urzędem pracy co najmniej raz na 90 dni).

Pragnę podkreślić, że Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie ma wpływu na decyzje przedsiębiorstw w zakresie utrzymania i tworzenia nowych miejsc pracy - może natomiast podejmować działania mające na celu zapobieganie wzrostowi bezrobocia i wspierające pracodawców w pozyskiwaniu pracowników o odpowiednich kwalifikacjach.

Jednym z działań stosowanych przez urzędy pracy w sytuacji wzrostu bezrobocia jest intensyfikacja pomocy świadczonej w ramach pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, realizowanych bez konieczności angażowania środków FP i kierowanych do osób bezrobotnych, poszukujących pracy oraz niezarejestrowanych. Każda osoba

oczekująca pomocy urzędu pracy ma zapewnioną stałą opiekę indywidualnego doradcy ds. zatrudnienia, którego obowiązkiem jest przeprowadzenie z nią rozmowy i przygotowanie na tej podstawie Indywidualnego Planu Działania (w przypadkach określonych w ustawie), a następnie monitorowanie jego realizacji poprzez kontaktowanie się z nią co najmniej raz na 30 dni. Osobom długotrwale bezrobotnym oraz młodym (do 30 roku życia) zapewnia się dodatkowe wsparcie pracownika urzędu również po podjęciu przez nie zatrudnienia lub rozpoczęciu działalności gospodarczej.

W ramach pośrednictwa pracy osoba bezrobotna lub poszukująca pracy może otrzymać oferty pracy dopasowane do swoich kwalifikacji, doświadczenia zawodowego oraz oczekiwań, a także propozycje udziału w targach pracy i giełdach pracy pozwalających na bezpośredni kontakt z pracodawcami poszukującymi pracowników. Może też korzystać z udostępnianych przez MRPiPS internetowej, ogólnodostępnej i bezpłatnej wyszukiwarki ofert pracy – ePraca (<https://oferty.praca.gov.pl/>) oraz aplikacji mobilnej ePraca (dostępnej w systemie Android oraz iOS). Prowadzone są prace, których celem jest umożliwienie automatycznego zasilania katalogu ePracy ofertami pochodzącymi z innych ogólnodostępnych baz, również komercyjnych, publikujących informacje o ofertach pracy, w tym z Biuletynu Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Podejmowane są też działania mające na celu doprowadzenie do automatycznego łączenia ofert z ePracy z profilami zawodowymi osób bezrobotnych, poszukujących pracy lub niezarejestrowanych, w tym biernych zawodowo, które będą otrzymywać informacje o ofertach dopasowanych do ich profili na indywidualne konto i wskazany adres elektroniczny lub numer telefonu. Z kolei pracodawca, który zgłosi ofertę pracy do ePracy, będzie informowany o dopasowanych do niej życiorysach zawodowych tych osób. Rozwiązanie to ułatwi i przyspieszy poszukiwanie pracy, usprawni też procesy rekrutacyjne.

W odniesieniu do osób, którym UP nie może zaproponować oferty pracy, stosowane jest intensywne poradnictwo zawodowe. W jego ramach osoba bezrobotna może skorzystać ze wsparcia profesjonalnego doradcy zawodowego, uzyskując pomoc w ramach poradnictwa indywidualnego lub grupowego m.in. w zakresie: wyboru lub zmiany zawodu, zaplanowania kariery i uzupełnienia kwalifikacji zawodowych, określenia swoich kompetencji i zainteresowań, planowania rozwoju zawodowego czy przygotowania dokumentów aplikacyjnych. Ww. ustawą oraz przepisami jej aktów wykonawczych określono też nowe normy dotyczące minimalnej liczby doradców do spraw zatrudnienia i doradców zawodowych w urzędach pracy.

Na mocy ustawy z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia osoby mające trudności ze znalezieniem pracy lub zainteresowane podwyższeniem swoich kompetencji zawodowych, po zarejestrowaniu się w urzędzie pracy jako bezrobotne, mogą korzystać z takich form wsparcia jak: szkolenie, bon na kształcenie ustawiczne, pożyczka edukacyjna, staż, skierowanie do pracy w ramach robót publicznych, skierowanie do pracy w ramach prac interwencyjnych, prac społecznie użytecznych, pakiet aktywizacyjny, dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej, pożyczka na podjęcie działalności gospodarczej, bon na zasiedlenie, udział w programach specjalnych, udział w programach regionalnych.

Ustawa zawiera też instrumenty kierowane do pracodawców i przedsiębiorców umożliwiające tworzenie i utrzymanie miejsc pracy, wśród których wymienić należy: roboty publiczne; prace interwencyjne; dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego w wieku 50+; dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie poszukującego pracy w wieku emerytalnym; refundację zatrudnienia opiekunów osoby niepełnosprawnej;

grant na utworzenie stanowiska pracy zdalnej; świadczenie aktywizacyjne; środki dla spółdzielni socjalnych na utworzenie stanowiska pracy; pożyczkę na utworzenie stanowiska pracy; refundację kosztów poniesionych na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego; dofinansowanie kształcenia ustawicznego ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Wsparcie to realizowane jest przez powiatowe urzędy pracy na bieżąco i finansowane ze środków Funduszu Pracy.

W związku z tym, że ustawa o rynku pracy i służbach zatrudnienia weszła w życie 1 czerwca 2025 r. wprowadzając m.in. zmiany w zakresie udzielanej przez urzędy pracy pomocy i dostosowując system wsparcia do realiów rynku pracy, obecnie w MRPiPS nie planuje się wdrożenia nowych instrumentów. Przeprowadzenie ewaluacji rozwiązań wprowadzonych ustawą planowane jest po dwóch latach obowiązywania jej przepisów.

Kierownictwo resortu stale monitoruje sytuację na rynku pracy. Trzeba podkreślić, że w Polsce występuje duże zróżnicowanie regionalne bezrobocia – niską stopę bezrobocia rejestrowanego notuje się w dużych miastach, na terenach z wysoką gęstością zaludnienia, koncentracją inwestycji i kapitału oraz dobrą infrastrukturą. Z kolei w powiatach słabo zurbanizowanych bezrobocie jest na wyższym poziomie. Sytuacja jest mniej korzystna na wschodzie i północy kraju. Poza wskazanymi uwarunkowaniami na dynamikę zmian bezrobocia wpływają kondycja gospodarki, realizowane inwestycje i związane z tym decyzje pracodawców dotyczące utrzymania lub redukcji zatrudnienia. Stopa bezrobocia rejestrowanego wg szacunków resortu w końcu maja 2026 r. kształtowała się w przedziale od 3,8% w województwie wielkopolskim do 9,4% w warmińsko-mazurskim. Warto dodać, że w porównaniu do kwietnia br. stopa bezrobocia rejestrowanego spadła we wszystkich województwach.

W MRPiPS rokrocznie dokonuje się pomiaru skuteczności działań powiatowych urzędów pracy poprzez wyliczenie wskaźników efektywności zatrudnieniowej i kosztowej podstawowych form pomocy finansowanych z Funduszu Pracy. Ich katalog obejmuje sześć działań aktywizacyjnych przewidzianych w ustawie o rynku pracy i służbach zatrudnienia, na które w badanym okresie poniesiono największe wydatki ze środków Funduszu Pracy. Pozostałe formy nie są uwzględniane z uwagi na ich pomocniczy charakter lub nieznaczny udział w ponoszonych w skali kraju wydatkach.

Wskaźniki efektywności podstawowych form (szkoleń, staży, prac interwencyjnych, robót publicznych, środków na podjęcie działalności gospodarczej i doposażenie stanowiska pracy) ustalane są według metodologii określonej w ustawie, na podstawie informacji uzyskanej z badań statystycznych prowadzonych zgodnie z przepisami o statystyce publicznej. Definicje wskaźników przedstawiono w art. 2 pkt 47 i 48 ustawy o rynku pracy i służbach zatrudnienia.

Efekt zatrudnieniowy zdefiniowano jako przepracowanie co najmniej 90 dni w okresie 180 dni po zakończeniu aktywizacji. Fakt podjęcia pracy (odprowadzenia składki na ubezpieczenie społeczne) jest potwierdzany przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

W 2024 r. średnia wartość wskaźnika efektywności zatrudnieniowej podstawowych form aktywizacji zawodowej uzyskana we wszystkich powiatowych urzędach pracy wyniosła 83,04%. Średnia wartość wskaźnika efektywności kosztowej wyniosła 19 811,70 zł. Wskaźniki były zróżnicowane na poziomie urzędów pracy. Dane w tym zakresie (w formie informacji o średniej wartości wskaźników efektywności zatrudnieniowej i kosztowej form

pomocy uzyskanych zarówno w skali kraju, jak i przez poszczególne PUP) publikowane są na stronie internetowej MRPiPS pod adresem: <https://www.gov.pl/web/rodzina/wydatki-funduszu-pracy-na-finansowanie-podstawowych-form-aktywizacji-zawodowej>.

Analiza efektywności zatrudnieniowej za rok 2025 zostanie przeprowadzona w drugiej połowie bieżącego roku, po otrzymaniu przez kierownictwo resortu danych sprawozdawczych, zgodnie z terminami wskazanymi w Programie Badań Statystycznych Statystyki Publicznej na rok 2026.

Z wyrazami szacunku

Agnieszka Dziemianowicz-Bąk
Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/